

رب ، «ءاف» و «یْرُن» قیبطت میہاربا ترضح یس دق ریس مالسالا ہیلع

نیا :دنیوگیم .دینک هطحالم .دینکی مطبترم مه هب ار «ءاف» و «یْرُن» و یلبق حاجتحا نازیملارد
یَهْرِبِإِلَاقِ ذِإَوِ» ینعی .هجو نالف هب ؛تسا هتفگ «یْرُن» ارچ .تسا «انیرا» ینعمهب ،«یْرُن»
انیرا» ینعی ؛«یْرُنْ کَلْذَکْ و ،نِیْبُم لِّلَضِ یَفْ کَمْ وَقَّوْکَارَأ یِّنِإَّ ؤَلَاءِ اَمَّانْ صَأْ ذِخَّتْ اَرَزَاءِ هِیَبِ اَلْ
مه یسربط موحرم .دینکی انعم یضام لعف ناشیا .میداد ناشن مالسالا هیلع ترضح هب نینچنیا
نهذ ینوری ببلاطم زا و مینک تشگربوتفر یتقو ،منامگ هب اما .دندومرف هجو دنچ «کلذک» یارب
یا نم .تسا «املف» و «یْرُنْ کَلْذَکْ» طابترا رب لاد ،نآ یلخاد نئارق و هفیرش یآ دوح ،مینک ادج ار
هجوت نم هب دیوگیم ؛تسا ناهذا دههم «کلذک» .منیبیم مه اب طابترا لامک رد ار «کلذک» و «ءاف»
یانعمهب هکنیا هن - ؟مینکی هئارا ینامز هچ ؛«یْرُنْ کَلْذَکْ و» .مینکی هئارا نینچنیا ؛دینک
م وَقَّوْکَارَأ یِّنِإَّ ؤَلَاءِ اَمَّانْ صَأْ ذِخَّتْ اَتَأ» :تفگ ،دیدی ار ردپ هک یتقو ؛«یْرُن» ینامز هچ - دشاب «انیرا»
شیارب اهنآ تلالض یتقو الاح .دیتسه یهارمگ رد امش هک مرادن کش نم ینعی ؛«نِیْبُم لِّلَضِ یَفْ
، دنک تکرح یدوجو تکرح هب شدوخ .«نِیْنَقُومُ لِّلْ نَمَّ نُوْکَیْلَو» ات دنکی ریس شدوخ ،تسا یعطق
عطاق اهنآ تلالض هب هک الاح ؛«یْرُنْ کَلْذَکْ و» .دسرب شکرابم دوجو رد ناقیا لوصح و توکلم ندیدی هب
نِیْنَقُومُ لِّلْ نَمَّ نُوْکَیْلَو» ات مینکی هئارا ار ءامس توکلم ناشیا هب هک تسا نینچنیا الاح ،تسا
مدرک ضرع لبِق سلج رد هک یحیضوت اب .دوب «لیللا هیلع نچ» لوا .دش عورش سپ ؛«املف» الاح
ءَاطَتْ مَابَّالْ اِلْ کُرْدِیْ اَلْ رَفَسَّ لَجَّ وَّ رَعَّ ؤَلَلَا یَلِیْلَ لَوْصُولاَّ نِإْ» هک دراد مه ثیدح نآ رد ؛دوشیم لیل لوا

دیاب ریسم نیا رد هصالخ یلو ،تسا مولعم ،تسا بش زامن «لیللا ءاطتم» رهاط ؛[1] «لِیْلَ لَآ
... ترضح شیامرف هیقب ات تسا «اَبَکْ وَقَّ اَءَر» مه دعب .«لیللا هیلع نچ» .دوشب لیللا ءاطتم

؟تسا یکی اهنیا سنج ،دراد هیآ رخآ رد «تئارب» کی و دراد تایآ لوا «تئارب» کی :**درگاش**

ؤَلَلَا تیئادبم لصا دیاب نوچ .دروای ار «کرش» هملک یلو ،دوب یعطق «لالط یف» لوا :**داتسا**
:دنیوگیمن اجنیا .میروایب کیرش ادخ رانک رد هک تسا نیا کرش .تسا کرش میوگب ات دیاب
خَّتْ» اهنیا .تسین هار نیا ؛«نِیْبُم لِّلَضِ یَفْ کَمْ وَقَّوْکَارَأ یِّنِإْ» .«نیکرشمالا نم مکارا یِّنِا»
کُرْ شَتْ اَمَّ ءِیْرَبِ یِّنِ اِمَّ وَقَّیْلَاقِ تَلَفْ اَمَلَفْ» ،دریگیم تروص ریس نآ هک دعب .«ؤَلَاءِ اَمَّانْ صَأْ
مَّسَلْ رَطَفِ یَدَّلِیْ هِیْ جَوْتُ هَجَّو یِّنِا» :دندومرف دعب .دنشاب لاعتم ادبم رانک یزیچ اهنیا همه ینعی
یا ،دندید ار بکوک ،دندید ار رmq ،دندید ار دیشروخ ؛«نِیْنَقُومُ لِّلْ نَمَّ نُوْکَیْلَو» اَمَّو اَفِیْنَحَ صَرَّ اَلْ و
الطالال یلع طیحم .دوشیم فیعض اچک چیه وا طاحا .درادن انعم وا رد لوف ا هک یرطاف .دنداد رطاف
اهنیا همه و تحت و قوف ،سوفن ،هنکما ،هنمزا عیج رب تسا

زا ،[2] «ؤَلَلَا اَنَّا یِّنِا» :دمآ ادص ،دندوب روط هوک رد مالسالا هیلع یسوم ترضح یتقو هک دراد تیاور نآ
ای کلم راهچ ییاج کی دراد رگید تیاور رد ،اذل و دوب تهج شش زا هک دراد تیاور نآ رد ؟دمآ فرط مادک

زا هک ین آ هب ،دندیسر مه هب .دینک هعجارمّ امتح تسایابی زی تایور ؛دندیسر مه هب کلم شش هدمآ نییپ زا هک یرگید هب .«یلاعت ّللا دنع نم» :تفگ ،«؟عیجت نیا نم» :تفگ ،دوب هدمآ الاب اچک زا :تفگ ،دمآیم تسار زا هک ین آ هب .«یلاعت ّللا دنع نم» :تفگ ،«؟عیجت نیا نم» :تفگ ،دوب یادخ .دندمآ «یلاعت ّللا دنع نم» همه ،کلم شش-چنپ ینعی .«یلاعت ّللا دنع نم» :تفگ ؛؟یایم ایرس تیدنع ّناوتشپ ؛دوشیم هینایرس تیدنع وا یارب اهنیا ،دشاب اچک ره رب طیحم لاعتم

هب نوچ ؛[3] «نُنْکَ اَمَّ نَیَّ اَ مُکَعَمَّ وَهَو» ؛تسا دنع سپ ،دراد هی تاذ ّطاحا نوچ .تسا تاذ ّطاحا ،هقلطم .دراد ار مزاوّل نیا ،تسا تروص نیا

تایآ نطاب و رهاظ طابترا

نافتا رmq و سمش یجراخ ّیضق رگا ؛دوشب تبحص مطعا لیوات زا رتشیب دش رارق :درگاش .مینکب یراک کی دیاب ،دشاب هداتفای

هفیرش هیآ تالیوات و یناعم زا یضعب دینیبب .دینامرفیم ار مه اب اهنیا طابترا :داتسا کی هب ،میدید هک ار رهاظ دیاب ینعی .دنتسه لقتسم مه زا هک تسا یروط اوتحم تخیر هک دنتسه ،مینیبیم ار رهاظ یناعم یتقو هک تسه اهتقو زا یلیخ اما .مینک ریس وا ضرع رد یرگید یاضف ،یتفگ هک هفیرش ّیآ نیا رد .مینک ریس یقبا و عفرا یناعم و وا نطاب هب وا زا میناوتیم رد تررضح یسّدق سفن ریس رد و دندید مالسلال هیلع تررضح هک دشاب یتوکلّم روما ... و «بکوک» کی !تسین یخوش ؟تسیچ ،دندید تررضح هک یناعم هب «سمش» ،دمآ شپ ناشیارب ،دوعص سوق .تسا هیلع یلاعت ّللا ناوضر ییابطابط همالع قالخا سرد هک بابللابل یناعم هب تسه باتک هب .دش پاچ لقتسم مه دعب و دش پاچ هماندای نآ رد مه راب نیلوا .دندوب هدرک ریرقت ناشدرگاش البرک رد ای فجن رد نم :دندومرف یئالبرک دمحا دیسآ موحرم :دینامرفیم همالع ؛مدید اچ نآ مرطن «نک هاگن وش دنلب دمحا دیسآ» ؛دنزیم ادص ار نم یسک کی مدید باوخ رد هعفد کی .مدوب هدیباوخ دیسآ ربعت .تسا هتفرگ ار ملع برغ و قرش رون کی مدید مدرک هاگن و مدش دنلب نم :دندومرف مدید مدرک هاگن و نک هاگن دنیوگب و دنک رادیب باوخ زا ار ناشیایسک هک تسا ییالبرک دمحا .تسا هدرک رپ ار ملع برغ و قرش هک تسا یرون

نیا ناشتالاح ،دناهتفرگ هلصاف اهگنسرف نم لاثما زا و تسا هداتفا هار هک یملاع نیا نآلا ،بخ .تسین مزعلا اولوا یایبنا تالاح اب سایی لباق ،گربزب یاملع نیا تالاح مینادیم ،تسا اهزیچ روح میهاربا تررضح الاح ،بخ .دوب هدرک رپ ار ملع برغ و قرش هک مدید رون کی نم :دنیوگیم ناشیای کی .تسا «رمقلا نم ربکا» ای مه «ربکا» ؛«ربکا اذه» هک مدید دیشروخ نم :دنیوگب مالسلالهیلع زا .دهدیم رون مه شدوخ ،تسا سمش نیا ،دوبن شدوخ زا رmq رون هک تسا نیا شرترفیطل یناعم رگید ینعی .تسا «ربکا» تروص نیا هب .دوشیم شببات رون دراد ،شتاذ زا ،شاهرهوج زا شنوطب ؛دندید هچ تررضح ،بخ .«تلفا» اما .تسا شدوخ زا شایمرگ ،شدوخ زا شرون ؛دوشیمن نیا زا رتالاب

:تفگ .مینیبب ار امش :تفگ توملا کلم هب ،مالسلال هیلع میهاربا تررضح هک دراد [4]تایاور رد رد دیاب هک یبات نآ ینعی .دندرک شغ تررضح ،درک روهظ دوب هک یروج نآ دعب .دیرادن ار شتقاط امش .دنتشادن ار دشاب ناشیایتوسان عاعش ّلحرم

نیا اچنیا رد مدرک ضرع ؛؟مینامب رهاظ نیمه رد ای میورب یرگید یاضف هب دیاب هیف نحنام رد الاح رد هکنیا رطاح هب ؛؟اچ .دندشاب طبترم مه هب دوب دوصقم هک ینطاب اب ار رهاظ نیمه تسه لامتحا سمش هک نم ینعی .تسا طابترا رد توکلّم نطاب اب ملع نیا رهاظ هک تسه یدهوش تایاور دید کی هک مالسلالهیلع ءایبنا اما ؛بش وحبص و فوسک و فوسخ و دیشروخ نیا ینعی ،میوگیم ار شدعب و لبق ،دندنکیم هاگن سمش هب اهنآ یتقو ،دنکیم لصو مه هب ار دبا و لزا و نامز هک دنراد تروص نیا هب یتقو .ضح یناکم و ینامز دید هن .تسا سمش هب یهلا دید ،دید نیا .دنینبیم

5]؛ دیورب رتالاب و الاب، دینیبیم ار دیشروخ نیا هک تسا نیا تیاور نیا یفرع یانعم کی بخ. [5]
 .درادن مه یعن نام .دنیوگی م موجن رد هک یزورما یا هثحب نیا .تسه مه رگی دیشروخ لهچ اناش که هک رد
 یونعم یارو، دینیبیم ار دیشروخ نیا .دشاب، دن او تیم مه یونعم «ءارو» اما .یناکم ءارو ینعی «ءارو»
 لب الال ال لزنن امو هُنْئَا رَحْ اَنْدَنْع الالْ اِءِءَیْش نَمْ نِاَو: دراد دیشروخ نیا هک یایلو ط مل او ع ینعی، نِاَو

د نواځه هک یسک .تسا هدرک لوزن «ردقب» ،تسا هدرک لوزن اچنیا رد هک یسمش نیا ؛[6]مولعّم
شهارمه تمطع نآ ،دنکیم هراشا سمش نیا هب یتقو ،تسا هداد وا هب ار شدوعص سوق ملع لاعت م
طاب ترا رد ،دنبیم وا هک یزیچ نآ و نیا ینعی .«اذه» دیوگب تسین یلکش م هک وا یارب .تسه
اب ،مالسلا هیلع ترضح شیامرف هک تسین رود لامتحا نیا هیف نحنام رد اذل .دنشاب نطاب و رهاظ
دنشاب مه لوط رد و دنشابن مه ضرع رد هیچراخ عقاو نآ

لَلَّضِ يَفَكَ مَوْقًا رَأَيْتَ أَنَّ رَدَّ «مَوْقٍ» يَنْعَمُ
يَعْوِضُومَ لِمَا شَرَّ رُبَّ هَجُوتِ ابْنِ بُم

تسا یمهم رایسب بلطم یلو ،مہات فگ اہراب ار شبلطم لصا .تسا یبوخ □تکن مہ نیا :داتسا یغوضوم لصا شور .یغوضوم لصا شور ؛دنیوگیم «axiomatic» شور دنیوگیم متسیب نرق رد ہزورما نیا یارب - راونا لا ؤآرم - دنراد رهاوج بحاص دج ہک یریسفت .دراد دربراک رایسب ریسفت و مہف رد یکی ینعی ،تسا دیلک امش یارب تیاور کی ؛دینیبب تیاور کی امش .تسا بللاج یلیخ ام دوصقم ار ہژاو نیا ،تیاور نیا ہک تسا تسرد .دربیم لیوات یاضف ہب ار امش نھذ ،ہفیرش ہیآ رد اہہژاو زا ییاہتبسانم ،مادک رہ ،یلبق یرہاظ رصانع اب قباطم یلیوات یاضف نآ اما ،درب لیوات یاضف ہب دراد ہفیرش ہیآ دیوگب ،یغوضوم لصا باسح یور امش رگا .دراد ار شدوخ بسانم یاہف لؤم .دراد ار ناشیایسندق سفن جورع و دنکیم نایب ار مالسلالہیلع میہاربا ترضح دوعص سوق لماکت موق .یقافآ ریسفت ہن ،دوشیم یسفنا ریسفت مہ «موق» .دنتسہ تما لثم مہ «موق» ،دیوگیم ما .دنتسہ یقافآ موق کی ،«نيبُم لِلصِّيفِ كَمِ وَقَوْلًا رَأَى نِي» ،دندوب ناشیایردپ رانک ہک ینوریب نم ؛؟تسیچ نآ ریسفت الاح .دوشیم یسفنا ریسفت ،دمآ ناشیایرس رد یتقو موق نی مہ کی ،«موق» یناعم زا یکی .دناہت فگ «موق» یارب یبوخ بلاطم .منکیم ضرع ار نآ یلک ؛منادیمن ہلیبق آفرص .دندنکیم لابند ار فدہ کی مہ اب ہک دنتسہ یہورگ ،موق .تسا مزاع عامتجا وحن

[7] «وَفَرَّاعَتَلْ لَّئِأَبَقَو ابْعُوشْ مُمْكُنْ لَعَجَّو». تسه هلیبق زارِغ، موق. تسه بَسَن، هلیبق؛ دنتسین رمال نوموقی» هک دنتسه یناسک موق. دشاب یاهدی دناوتیم موق اما. دنتسه ینسن لئابق؛ ینانعم، «نُؤْکِرْ شَتْ اُمِّمَّيْ رَبِّیْ نِإْمَ وَقْیْ» هک مه اچنآ اذل. دنتکیم مایق فده کی یارب؛ «دحاو، لالچ یبلس یناعم یهاگ؛ دنتکیم ریغت دیدج یاضف رد، نآ «کارشا» و «تئارب» دوخ. دنتکیم ادیپ نآ رد دوشیم نامرواب ام هک ییاهزیچ ینعی. تسه بلالچ یلیخ اهنیا. دوشیم یلامچ و ددرگیمرپ می. دنتک یناعم یلامچ دیاب و درادن انعم یلالچ رگید مینیبیم، نآ بسانت هب و دیدج یاضف

هَلْ آ و دَمَحِم يَلْع هَلْ لَّيْص و نِيْمَلْعَالْ بَر هَلْ لَدَمَحِلْ و
نِيْرَهَا طَلْ نِيْبِيْ طَلْ

[1]. ۳۸۰ ص، ۷۵ ج، مالمسل مهىلع راهطألا ةمئألا رابخأ رردل ةعماجلا راوناألا راجبهىسلج مالمالع .

[2]. ۳۰ ی، صصقلا .

[3]. ۴ ی، دىحلل .

[4]. ۷۴ ص، ۱۲ ج، (يبرعلل ثارتلا ءىح الاراد : پاچ) راوناألا راجبهىسلج مالمالع .

لاقف ، تومللا كلم انأ : لاق ؟ تنأ نم : هل لاقف الكلم يقل مالمسللا هيلع ميهاربإ نأ ثيذللا ي : ف ، و ، غ ، هنع ضرعأف ، ينع ضرعا معن : لاق ؟ نمؤملا حور اهيف ضبقت يثلا ةروصللا ينيرت نأ عيظتستأ : ول تومللا كلماي : لاقف ، ةحئارلا بيظ ، لئامشلل نسح ، بايثلل نسح ، ةروصلل نسح باش وه اذإف يثلا ةروصللا ينيرت نأ عيظتست له : هل لاق مث ، هب سح ناكل كتروص نسح إ نمؤملا قللي مل مث هنع ضرعأف ، ينع ضرعأف : لاق ، يلب : لاقف ؛ قيظت ال : لاقف ؟ حافللا حور اهيف ضبقت نمو هيف نم جرخي ، بايثللا دوسأ ، ةحئارلا نتنم ، رعشللا مئاق ، دوسأ لجر وه اذإف هيلل تفتلل لاقف ، يلووالا هتللاح يلى تومللا كلم داع دقو قافأ مث ميهاربإ يلى عيشغف ، ناخذلاو نارينلا مرخانم : «هتفكل هذه كتروص إ حافللا قللي مل ول تومللا كلماي :

[5]. ۴۹۰ ص، ۱ ج ، تاجردللا رئا صب ، ىمق رافص .

[6]. ۲۱ ی، رجحلل .

[7]. ۱۳ ی، تارجحلل .